Interaktivna računalna grafika - dokumentacija za laboratorijske vježbe

Repozitorij sa svim rješenjima: https://github.com/m43/fer-irg

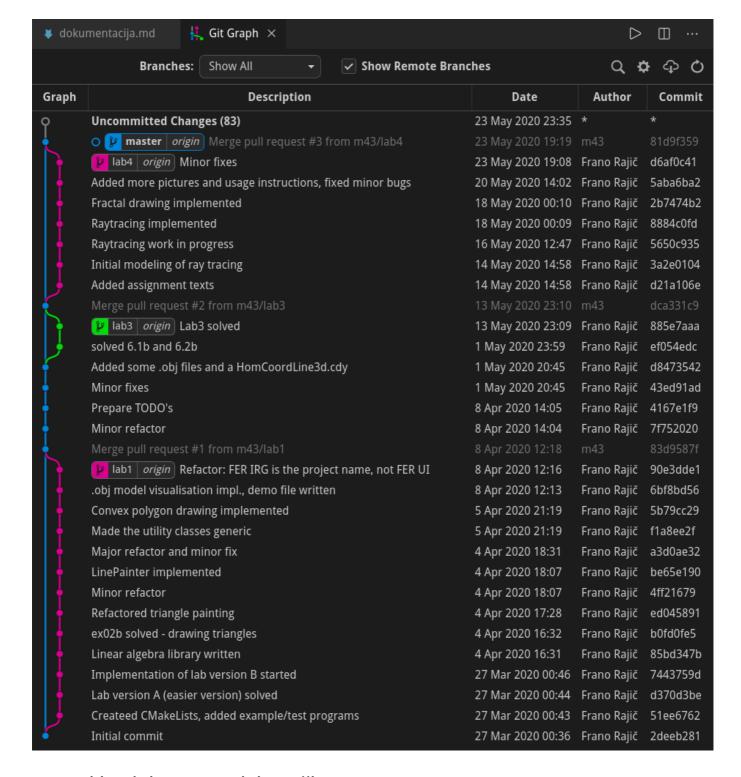
Ovaj dokument sadrži dokumentirana rješenja laboratorijskih vježbi iz predmeta Interaktivna računalna grafika akademske godine 2019./2020.. Kroz dokument su opisani sljedeći elementi implementiranog rješenja:

- upute za korištenje programa
- kratak opis programa/potprograma i međusobne povezanosti
- korištene strukture podataka
- promjene načinjene s obzirom na upute
- komentar rezultata (brzina, moguće promjene, problemi, nedostaci)

Postoje četiri ciklusa laboratorijskih vježbi i svaki sadrži dvije ili tri vježbe. Za svaki ciklus se neovisno o drugim ciklusima bira varijanta A ili varijanta B. Upute za pripadne vježbe se mogu pronaći u korijenu ovog repozitorija (A_Labosi.pdf i B_Labosi.pdf). Odabrao sam riješiti varijantu A prvog i drugog labosa te varijantu B trećeg i četvrtog. Pored rješenja predanih kroz sustav Ferko, dodatno sam riješio varijantu B prvog labosa.

Za jednostavno pokretanje svih programa, priložen je CMakeLists.txt u korijenu repozitorija. Izvršni programi su unutar te datoteke strukturirani po redoslijedu laboratorijskih vježbi.

Tijekom izrade svih rješenja, korišten je GIT za verzioniranje pripadnog repozitorija. Kako je izgledala povijest commitova je prikazno na slici ispod.

Prvi ciklus laboratorijskih vježbi - varijanta A

Prvi ciklus se bavi osnovnim operacijama u računalnoj grafici i crtanjem pravca odnosno linije. U nastavku su opisana rješenja vježbi 1A i 2A, te kratak komentar vježbi iz B inačice.

Vježba 1A - Osnovne operacije u računalnoj grafici

Prva vježba daje osnovne matematičke operacije koje se koriste u računalnoj grafici. To su na primjer skalarni produkt vektora, vektorski produkt vektora, množenje matrica. Za njihovo korištenje sam koristio **OpenGL Mathematics (GLM)** biblioteku preuzetu ovdje: https://glm.g-truc.net/0.9.9/index.html. U nastavku je kratak opis biblioteke preveden sa službenih stranica:

OpenGL Mathematics (GLM) je header only C++ matematička biblioteka za grafički softver zasnovana na specifikacijama OpenGL Shading Language (GLSL).

GLM pruža klase i funkcije dizajnirane i implementirane s istim konvencijama imenovanja i funkcionalnostima kao GLSL tako da svatko tko poznaje GLSL, može koristiti GLM i u programskom jeziku C++.

Ovaj projekt nije ograničen na GLSL značajke. Sustav proširenja, temeljen na konvencijama GLSL proširenja, pruža proširene mogućnosti: matrične transformacije, kvarterioni, pakiranje podataka, slučajni brojevi, šum itd.

Struktura rješenja je sljedeća:

```
src/ex01a
├─ 1.cpp
├─ 2.cpp
└─ 3.cpp
src/utility
└─ utilities.h
```

U mapi utility se općenito nalaze funkcionalnosti koje se dijele između različitih programa i različitih laboratorijskih vježbi. U ovoj vježbi, header only datoteka utilities.h sadrži funkcionalnost urednog prikazivanja GLM matrica te rješavanja sustava triju jednadžbi. Spomenute funkcionalnosti se nalaze u sljedeće dvije funkcije:

```
namespace ex_utilities {
    std::string pretty_print_matrix(const double *pSource, int rows, int
columns);
    glm::dvec3 solve_equation_system(glm::dvec3 a, glm::dvec3 b, glm::dvec3
c, glm::dvec3 t).;
}
```

Demonstracijski programi se nalaze u datotekama 1. cpp 2. cpp 3. cpp. Prvi program 1. cpp sadrži jednostavne primjere primjene biblioteke GLM za potrebu vektorskog i matričnog računa. 2. cpp rješava uneseni sustav s tri nepoznanice. 3. cpp je program koji prima podatke vrhovima trokuta (A, B i C) i točki T u 3D prostoru i zatim računa i ispisuje baricentrične koordinate točke T s obzirom na zadani trokut.

Za pokretanje programa u naredbenom retku, može se koristiti primjerice g++:

```
# 1.1
g++ -o 1a-1.out src/ex01a/1.cpp -Wall -lglut -lGL -lGLU
./1a-1.out

# 1.2
g++ -o 1a-2.out src/ex01a/2.cpp -Wall -lglut -lGL -lGLU
./1a-2.out
```

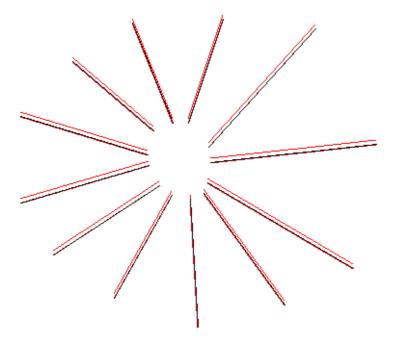
```
# 1.3
g++ -o 1a-3.out src/ex01a/3.cpp -Wall -lglut -lGL -lGLU
./1a-3.out
```

Vježba 2A - Pravac, linija

Druga vježba je iscrtavanje linije Bresenhamovim postupkom. Ova vježba daje temeljni postupak pretvorbe iz kontinuiranog oblika u diskretni oblik potreban prilikom prikaza na zaslonu.

Rješenje je strukturirano u dvije datoteke kao u što je prikazano nastavku:

1. cpp je demonstracijski program koji omogućuje crtanje linije Bresenhamovim postupkom. Prvi klik miša definira početak linije, a drugi klik kraj linija. Nakon drugog klika, linija se iscrta crnom bojom. Iznad nje se iscrta linija crvene boje koja predstavlja liniju nacrtanu korištenjem gotovih funkcionalnosti OpenGL biblioteke. Konkretna implementacija Bresenhamovog postupka se nalazi u utility datoteci utilities.h. Ispod je slika pokrenutog programa nakon nekoliko nacrtanih linija.


```
g++ -o 2a.out src/ex02a/1.cpp -Wall -lglut -lGL -lGLU
./2a.out
```

B inačica

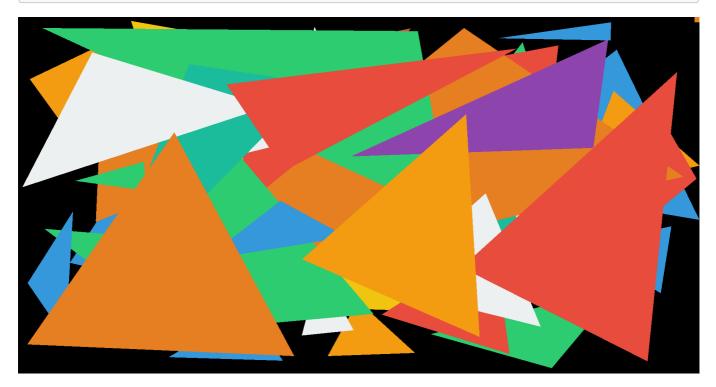
Za rješenja prvog ciklusa B inačice prilažem upute za pokretanje te par slika.

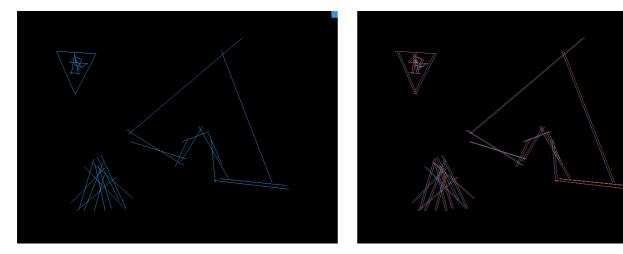
```
# linalg-demo-01
g++ -std=c++17 -Wall -Wextra -Werror -lglut -lGL -lGLU -lglfw
./src/linalg/demo_01.cpp -o linalg-demo-01.out
./linalg-demo-01.out
#linalg-demo-02
g++ -std=c++17 -Wall -Wextra -Werror -lglut -lGL -lGLU -lglfw
./src/linalg/demo_02.cpp -o linalg-demo-02.out
./linalg-demo-02.out
# 1.1B
g++ -std=c++17 -Wall -Wextra -Werror -lglut -lGL -lGLU -lglfw
./src/ex01b/1.cpp -o ex01b-1.out
./ex01b-1.out
# 1.2B
g++ -std=c++17 -Wall -Wextra -Werror -lglut -lGL -lGLU -lglfw
./src/ex01b/2.cpp - o ex01b-2.out
./ex01b-2.out
# in:
# 1 1 1
# -1 -2 1
             -2
# 2 1 3
             13
# expected output:
#
           1
# |
          2
           3
#
# L
#
# 1.3B
g++ -std=c++17 -Wall -Wextra -Werror -lglut -lGL -lGLU -lglfw
./src/ex01b/3.cpp -o ex01b-3.out
./ex01b-3.out
# in:
# 1 1 0
# 6 11 2
# 11 1 0
# 6 6 1
# out:
# (0.25 ,0.5 ,0.25)
# in:
# 1 0 0
# 5 0 0
# 3 8 0
```

```
# 3 4 0
# out:
# (0.25 ,0.25 ,0.5)

# 2B triangles
g++ -std=c++17 -Wall -Wextra -Werror -lglut -lGL -lGLU -lglfw
./src/ex02b/triangle_demo.cpp -o ex02b.out
./ex02b.out

# 3B lines
g++ -std=c++17 -Wall -Wextra -Werror -lglut -lGL -lGLU -lglfw
./src/ex03b/line_demo.cpp -o ex03b.out
./ex03b.out
```


Drugi ciklus laboratorijskih vježbi - varijanta A

Drugi ciklus se bavi crtanjem i bojanjem konveksnih poligona te učitavanjem i prikazivanjem .obj datoteka. U nastavku su opisana rješenja vježbi 4B i 4A.

Vježba 3A/4B - Crtanje i popunjavanje poligona

U trećoj vježbi upotrebljava se algoritam za popunjavanje konveksnog poligona i obavljaju se neka osnovna geometrijska izračunavanja prilikom ispitivanja odnosa točke i poligona u prostoru. Popunjavanje poligona temelji se na izračunavanju sjecišta pravaca. Kako je vježba 4 inačice B proširena vježba 3A funkcionalnošću, tako sam zapravo implementirano rješenje izveo slijedeći uputu B inačice.

Struktura implementiranog rješenja je sljedeća:

```
./src/ex04b/
— convex_polygon_data_model.h
— convex_polygon_demo.cpp
— convex_polygon_painter.h
./src/utility/
— color.h
— edge.h
— line.h
— point.h
— polygon.h
— triangle.h
— utilities.h
```

Ova vježba je prva u kojoj sam implementaciju odvojio na tri različite cjeline. Prva je demonstracijski program convex_polygon_demo.cpp odnosno njegova metoda main kao ulazna točka u program. Brine se o stvaranju i inicijaliziranju prozora, te ga poveže s crtačem. Drugi dio je crtač convex_polygon_painter.h odnosno razred ConvexPolygonPainter koji se bavi iscrtavanjem sadržaja prozora, razvlačenjem prozora i obradom događaja vezanih uz tipkovnicu i miš. Crtača sam u ovoj vježbi nazvao Painter, u pojedinim narednim će dobiti naziv Renderer. U nastavku je isječak koda u kojem se funkcija main povezuje na crtač:

```
glutDisplayFunc(ConvexPolygonPainter::display);
glutReshapeFunc(ConvexPolygonPainter::reshape);
glutKeyboardFunc(ConvexPolygonPainter::keyPressed);
glutMouseFunc(ConvexPolygonPainter::mousePressedOrReleased);
glutMotionFunc(ConvexPolygonPainter::mouseMovedOrDragged);
glutPassiveMotionFunc(ConvexPolygonPainter::mouseMovedOrDragged);
```

Treća cjelina koja čini implementaciju se bavi pohranom podataka potrebnih za iscrtavanje. Nalazi se u datoteci convex_polygon_data_model.h u kojoj je modelirana razredom ConvexPolygonDataModel. Do kraja laboratorijskih vježbi koristim konvenciju imenovanja ovog razreda DataModel-om. Za ovu vježbu je DataModel koristio sljedeće članske varijable kako bi upamtio potrebne informacije za crtanje:

```
Color foregroundColor_;
Color backgroundColorWithoutConvexityCheck_;
Color backgroundColorWithConvexityCheck_;
ConvexPolygonState state_ = DRAWING;
```

```
Polygon currentPolygon_;
Point<int> lastMousePosition_ = Point<int>(0, 0);
int width_;
int height_;
bool pFlag_{};
bool kFlag_{};
```

Direktorij ./src/utility i ovaj put sadrži dijeljene funkcionalnosti. Primjerice, razred Polygon se nalazi u ./src/utility/polygon.h i koristi se za pohranu informacija o poligonu i računanje svojstava poligona kao što je konveksnost.

Za pokrenuti vježbu, mogu se izvesti sljedeće naredbe:

```
g++ -std=c++17 -Wall -Wextra -Werror -lglut -lGL -lGLU -lglfw
./src/ex04b/convex_polygon_demo.cpp -o 4b.out
./4b.out
```

U programu se klikom miša dodaju vrhovi poligona i istovremeno se crta poligon. Kako se miš povlači preko zaslona, tako se pokazuje poligon koji bi bio rezultat klika mišom na tu točku.

Pritiskom tipke "k" se pozadina mijenja u zelenu i uključuje uvjet konveksnosti te se više ne mogu dodavati vrhovi poligona ako bi poligon dodavanjem tog vrha prestao biti konveksan. Ako je poligon prije pritiska tipke "k" već bio konveksan, onda se više ne može dodati niti jedan vrh u ovom načinu crtanja. Ponovnim pritiskom tipke, ovaj uvjet konveksnosti se uklanja.

Pritiskom tipke "p" se uključuje odnosno isključuje bojanje poligona. Poligoni koji nisu konveksni neće biti dobro obojeni.

Pritiskom tipke "n" se mijenja stanje iz dodavanje točaka poligona u ispitivanje položaja pritisnute lokacije. Pritisne li se mišom izvan konveksnog poligona, ispisuje se u konzolu poruka da ta točka ne pripada poligonu *Point (580, 73) is inside of polygon.*, odnosno da pripada ako je točka unutar poligona *Point (590, 73) is outside of polygon.*. Ako poligon nije konveksan ispisuje se poruka *Cannot determine relationship between point and polygon if the polygon is concave.* Za ovaj način rada moraju postojati barem 3 točke, odnosno mora postojati neki poligon. Ponovnim pritiskom tipke "n" sve kreće ispočetka, odnosno iznova počinje definiranje točaka poligona.

Vježba 4A - Ravnina i 3D tijela

U četvrtoj vježbi potrebno je izgraditi topološku strukturu tijela i ispitati odnos točke i tijela.

Rješenje je strukturirano na sljedeći način:

```
./src/ex04a
|-- 3d_object_data_model.h
|-- 3d_object_demo.cpp
|-- 3d_object_renderer.h
./src/utility/
|-- color.h
```

```
├── edge.h
├── line.h
├── object_model.h
├── point.h
├── polygon.h
├── triangle.h
└── utilities.h
```

./src/objects/dragon.obj 0.3 0.3 0.3 quit

Za pokretanje programa, mogu se koristiti naredbe:

```
g++ -std=c++17 -Wall -Wextra -Werror -lglut -lGL -lGLU -lglfw
./src/ex04a/3d_object_demo.cpp -o 4a.out
./4a.out
```

Po pokretanju programa se traži unos putanje do .obj datoteke koju je potrebno iscrtati, npr ./src/objects/dragon.obj. Zatim se ispisuju informacije o učitanom objektu i traži unos točaka za koje je potrebno ispitati jesu li unutar objekta i konačno se iscrta objekt na ekranu. Objekt se može rotirati goredolje odnosno lijevo-desno pomoću kursorskih tipki i može se pritisnuti tipka "f" da bi se isključilo odnosno uključilo bojanje objekta. Primjer nekih unosa izgleda ovako:

```
./src/objects/kocka.obj
0 0 0
-0.25 -0.25 -0.25
0.62 -0.71 0.89
0.99 0.99 0.99
-0.99 -0.99 -0.99
0.99 0.99 -0.99
0 -1 -1
-1 -1 -1
1 1 1
-0.3 0.9 0.3
0.3 0.9 -0.3
2 2 2
3 3 3
-2 -2 -2
-2 2 -2
-1.1 -1.1 -1.1
1 1 1.0001
1 1 1.0000001
quit
./src/objects/dragon.obj
0.3 0.3 0.3
quit
./src/objects/bird.obj
```

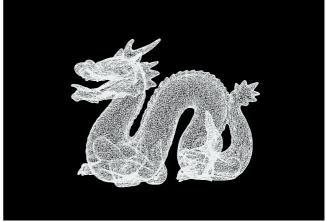
```
0.3 0.3 0.3 quit
```

Primjer mogućeg ispisa je sljedeći:

```
************
******* OBJECT MODEL DEMO ********
************
Please enter path to file:
./src/objects/dragon.obj
Loading file "./src/objects/dragon.obj"...
File loaded. Found 25542 vertices and 50000 faces.
Object normalization performed.
xmin: -0.500000
xmax: 0.500000
ymin: -0.352505
ymax: 0.352505
zmin: -0.223584
zmax: 0.223584
Scaling factor 2
Object center: (0.000000,0.000000,0.000000)
************
******* LINE TESTING *********
***********
NOTE: This program assumes that the user wants to enter a test point in the
coordinate system that is the result of all the transformations applied to
the original object (aka after translating and scaling).
Please specify the coordinates of the test point as three numbers separated
by spaces(all in range [-1,1]) or just enter 'q' (followed by an enter) to
continue to OpenGL:
0.3 0.3 0.3
The testing point (0.300000, 0.300000, 0.300000) is ***OUTSIDE*** of object
quit
```

Učitavanje zmaja rezultira sljedećim slikama:

Treći ciklus laboratorijskih vježbi - varijanta B

Treći ciklus se bavi projiciranjem objekta na prikazno platno odnosno ekran, uklanjanjem skrivenih poligona tijela i crtanjem bezierovih krivulja. U nastavku su opisana rješenja vježbi 6B, 7B i 8B.

Vježba 6B - Projekcije

Šesta vježba je sačinjena od tri zadatka. Prvi i drugi zadatak je prepustiti OpenGL-u sav posao matričnog izračuna projekcije učitanog objekta. Treći zadatak je samostalno implementirati posao transformiranja i projiciranja objekta.

Rješenje je strukturirano kao u sljedećem ispisu:

```
./src/ex06b
─ demo1.cpp
├─ demo2.cpp
├─ demo3.cpp
├─ pitanja.md
 – pitanja.pdf
├── projecting_data_model.h
 - projecting_demo.cpp

    projecting_renderer.h

./src/utility
— color.h
— edge.h
├─ line.h
├─ object_model.h
├─ point.h
polygon.h
  - triangle.h
utilities.h
./src/linalg
─ abstract_matrix.cpp
abstract_matrix.h
— abstract_vector.cpp
— abstract_vector.h
 — demo_01.cpp
 — demo_02.cpp
 — i_matrix.h
— irg.cpp
 — irg.h
— i_vector.h
— matrix.cpp
— matrix.h
— matrix_sub_matrix_view.cpp
 — matrix_sub_matrix_view.h
matrix_transpose_view.cpp
├─ matrix_transpose_view.h
 — matrix_vector_view.cpp
 — matrix_vector_view.h
 - vector.cpp
 - vector.h
```

```
├── vector_matrix_view.cpp
└── vector_matrix_view.h
```

Direktorij linalg sadrži implementaciju matričnih i vektorskih operacija izvedenu u sklopu vježbe 1B (koja u ovom dokumentu nije opisana). Zadatci 1, 2 i 3 su respektivno napisani u datotekama ./src/ex06b/demo1.cpp, ./src/ex06b/demo2.cpp i ./src/ex06b/demo3.cpp. Sva tri programa imaju zajedničkog crtača ./src/ex06b/projecting_renderer.h, zajednički DataModel ./src/ex06b/projecting_data_model.h i zajednički dio vezan uz pokretanje demonstracijskog programa u datoteci ./src/ex06b/projecting_demo.cpp (učitavanje i stvaranje .obj datoteke).

Programi se mogu pokrenuti sljedećim naredbama:

```
# 6.1B
g++ -std=c++17 -Wall -Wextra -Werror -lglut -lGL -lGLU -lglfw
./src/ex06b/demo1.cpp -o ex06b-1.out
./ex06b-1.out ./src/objects/kocka.obj
./ex06b-1.out ./src/objects/dragon.obj

# 6.2B
g++ -std=c++17 -Wall -Wextra -Werror -lglut -lGL -lGLU -lglfw
./src/ex06b/demo2.cpp -o ex06b-2.out
./ex06b-2.out ./src/objects/kocka.obj
./ex06b-2.out ./src/objects/dragon.obj

# 6.3B
g++ -std=c++17 -Wall -Wextra -Werror -lglut -lGL -lGLU -lglfw
./src/ex06b/demo3.cpp -o ex06b-3.out
./ex06b-3.out ./src/objects/kocka.obj
./ex06b-3.out ./src/objects/kocka.obj
./ex06b-3.out ./src/objects/dragon.obj
```

Nakon pokretanja programa se u konzolu ispisuju kratke upute korištenja, odnosno koju funkcionalnost koja tipka pruža. Ispis kratkih uputa je sljedeći:

```
USAGE INSTRUCTIONS:

Press 1/2/3/4 to pick drawing algorithm (if available)

Press 'f' to turn on fill (if available)

Press 'r' or 'l' to rotate the object right or left

Press 'q' or ESC to quit
```

Vježba 7B - Uklanjanje skrivenih poligona

U sedmoj vježbi je potrebno ukloniti skrivene poligone na dva načina. Prvi je način korištenjem gotove OpenGL funkcionalnosti i on je demonstriran programom ./src/ex07b/demo1.cpp. Drugi način je samostalno implementirati uklanjanje skrivenih poligona, što je demonstrirano programom ./src/ex07b/demo1.cpp. Struktura rješenja je sljedeća:

```
./src/ex07b
├── demo1.cpp
└── demo2.cpp
./src/utility/
└── ...
./src/linalg/
└── ...
```

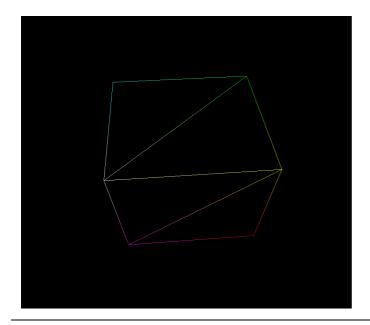
Za pokretanje programa, mogu se koristiti sljedeće naredbe:

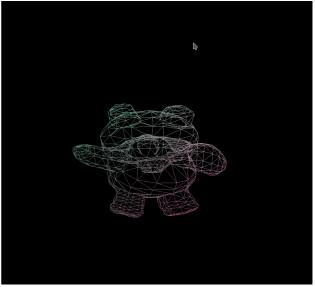
```
g++ -std=c++17 -Wall -Wextra -Werror -lglut -lGL -lGLU -lglfw
./src/ex07b/demo1.cpp -o ex07b-1.out
./ex07b-1.out ./src/objects/kocka.obj
./ex07b-1.out ./src/objects/dragon.obj

g++ -std=c++17 -Wall -Wextra -Werror -lglut -lGL -lGLU -lglfw
./src/ex07b/demo2.cpp -o ex07b-2.out
./ex07b-2.out ./src/objects/kocka.obj
./ex07b-2.out ./src/objects/teddy.obj
./ex07b-2.out ./src/objects/dragon.obj
```

Nakon pokretanja programa se u konzolu ispisuju kratke upute korištenja i one su jednake onima iz vježbe 7B jer se dijeli funkcionalnost implementirana u ./src/ex06b/projecting_demo.cpp.

Neke slike nastale uklanjanjem poligona su ispod.

Vježba 8B - Bezierova krivulja

Osma vježba se se bavi izradom prostorne krivulje postupkom Bezijera. Ovo je rješenje sljedeće strukture:

```
./src/ex08b

├── bezier_data_model.h

├── bezier_demo.cpp

└── bezier_painter.h
./src/utility/

└── ...
./src/linalg/

└── ...
```

Za pokretanje programa je moguće koristiti sljedeće naredbe:

```
g++ -std=c++17 -Wall -Wextra -Werror -lglut -lGL -lGLU -lglfw
./src/ex08b/bezier_demo.cpp -o ex08b.out
./ex08b.out
```

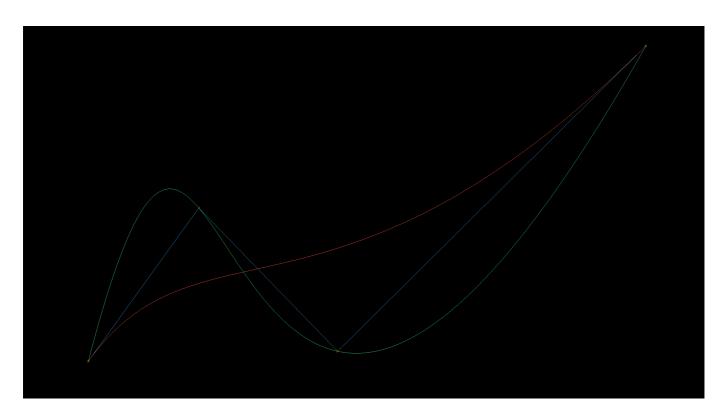
Nakon pokretanja programa se ispisuje upute korištenja i one su sljedeće:

```
### COLORING ###
    Press 1 to switch background color.
    Press 2 to switch approximation curve color.
    Press 3 to switch interpolation curve color.
    Press 4 to switch line strip color.
    Press 5 to switch cross color.

### INTERACTION USING MOUSE ###
    Press anywhere with left mouse click to add an point.
    Press and drag any of the points using right mouse button.
    Press q to quit.
```

Točaka Bezijerove krivulje se dodaju klikom miša i mogu se pomicati povlačenjem pojedine točke mišom. Kako se točke mijenjaju, tako se iscrtavaju aproksimacijska i interpolacijska Bezijerova krivulja, kao i niz linija koje povezuju dodane točke redoslijedom kojem su dodane na platno. Dodavanjem većeg broja (>6) točaka se može primijetiti znatno sporije iscrtavanje krivulja. Mislim da je uzrok toga računska složenost i neefikasnost implementirane ./src/linalg/ biblioteke.

Primjer nacrtanih krivulja je na slici ispod.

Četvrti ciklus laboratorijskih vježbi - varijanta B

Četvrti se ciklus bavi RayCasting-om i crtanjem jednostavnih fraktala. Rješenja obuhvaćaju laboratorijske vježbe 10B i 11B i opisana su u nastavku dokumenta.

Vježba 10B - Algoritam praćenja zrake

U okviru ove vježbe je zadatak napraviti program koji će kao argument komandne linije primiti naziv datoteke s opisom scene te koji će potom algoritmom za praćenje zrake obaviti prikaz zadane scene. Rješenje je strukturirano kao u prikazano u nastavku:

```
./src/ex10b
 — input.txt
 — raytracing_data_model.h
  - raytracing_demo.cpp
 raytracing_painter.h
./src/utility
 — bezier.h
  - color.h
  - edge.h
  - line.h
  - object_model.h
  - point.h
  - polygon.h
 rayTracing
    ├─ light.h
      - material.h
      patch.h
      - ray.h
      - scene.h
       scene_object.h
```

```
│ └─ sphere.h
├─ triangle.h
└─ utilities.h
```

Za potrebe rješavanja ovog zadataka je korištena GLM biblioteka za matematiku. Tu sam odluku donio zbog sumnje u neefikasnost biblioteke linalg implementirane u vježbi 1B. Ipak, mislim da korištenje GLM biblioteke nije znatno promijenilo vrijeme iscrtavanja slike, sudeći po subjektivnom dojmu proteklog vremena. Jasno je da je RayTracing računalno zahtjevan zadatak te se očekuju sporije računanje na prosječnim laptopima kao što je ovaj koji sam koristio. Tomu bi se moglo doskočiti paralelizacijom, jer je postupak računanja obojenja piksela sramotno lako za paralelizirati. To bi značajno poboljšalo vremenske performanse.

Program se može pokrenuti sljedećim naredbama:

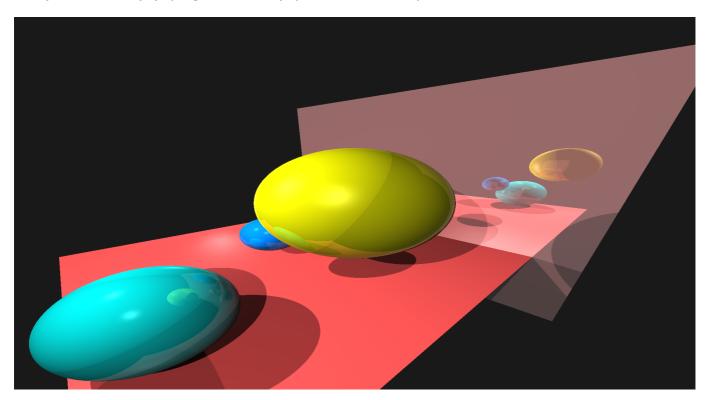
```
g++ -std=c++17 -Wall -Wextra -Werror -lglut -lGL -lGLU -lglfw
./src/ex10b/raytracing_demo.cpp -o ex10b.out
./ex10b.out ./src/ex10b/input.txt
```

Nakon pokretanja ispisuje kratke upute korištenja:

```
Press 1 to decrease max recursion limit.

Press 2 to increase max recursion limit.
```

Slika jedne scene koju je program nacrtao je prikazana na slici ispod.

Jedanaesta vježba demonstrira jednostavan postupak za izradu i prikaz fraktalnih skupova, najprije Mandelbrotovih fraktala i zatim IFS fraktala.

Projekt je strukturiran kao u što je prikazano u nastavku:

Za pokrenuti programe moguće je unijeti navedene naredbe u naredbeni redak, ovisno o željenom fraktalu:

```
# MANDELBROT:
g++ -std=c++17 -Wall -Wextra -Werror -lglut -lGL -lGLU -lglfw
./src/ex11b/mandelbrot/mandelbrot_demo.cpp -o ex11b-mandelbrot.out
./ex11b-mandelbrot.out
# IFS FRAKTALI:
g++ -std=c++17 -Wall -Wextra -Werror -lglut -lGL -lGLU -lglfw
./src/ex11b/ifs-fractals/ifs_demo.cpp -o ex11b-ifs.out
./ex11b-ifs.out ./src/ex11b/ifs-fractals/paprat.txt
./ex11b-ifs.out ./src/ex11b/ifs-fractals/sierpinski_carpet.txt
./ex11b-ifs.out ./src/ex11b/ifs-fractals/sierpinski_triangle.txt
```

Mandelbrotov program pri pokretanju ispise sljedeće upute za korištenje dostupnih funkcionalnosti na standardni izlaz:

```
Press anywhere using mouse to zoom in at that point. The old panel dimensions will be saved.

Press x to restore last saved panel dimensions.

Press ESC to restore initial panel state.

Use arrow keys the eye position above the drawing panel.

Press q to quit.
```

Program za crtanje IFS fraktala ispisuje podatke o učitanoj konfiguracijskoj datoteci zajedno s uputama za korištenje. Primjer takvog ispisa je u nastavku:

```
**********
******* TES FRACTALS ********
**********
       Press 1 to decrease depth limit.
      Press 2 to increase depth limit.
      Press 3 to decrease number of points by 10000.
      Press 4 to increase number of points by 10000.
      Press q to quit.
Loading configuration from path './src/ex11b/ifs-fractals/paprat.txt'
200000
25
80 300
60 0
0.00 0.00 0.00 0.16 0.00 0.00 0.01
0.85 0.04 -0.04 0.85 0.00 1.60 0.85
0.20 -0.26 0.23 0.22 0.00 1.60 0.07
-0.15 0.28 0.26 0.24 0.00 0.44 0.07
```

Stvorene slike Mandelbrotovih i IFS fraktala su u nastavku dokumenta.

